

Vasario mėnesio sąskaitos mažesnės nei praeitų metų vasarį

Dėl šiltesnių orų šį vasarį Utenos daugiabučiuose buvo suvartota vidutiniškai apie 25 % mažiau šilumos nei praeitų metų vasarį bei apie 30 % mažiau nei šių metų sausio mėnesį. Šį vasarį vidutinė lauko oro temperatūra Utenoje siekė apie 0,7 laipsnio šilumos, prieš metus buvo apie 6,9 laipsnio šalčio, o 2019 m. sausį – 4,5 laipsnio šalčio.

Šilumos kaina Utenoje vis dar mažiausia Lietuvoje. Šių metų vasarį šilumos kaina – 4,72 ct už kWh (su 9 % PVM) ir yra 21 % mažesnė nei vasario mėnesio vidutinė šilumos kaina Lietuvoje – 6,00 ct už kWh (su 9 % PVM).

Mokesčiai už šilumą skaičiuojami suvartotą šilumos kiekį pastate, nustatytą pagal šilumos apskaitos rodmenis, paskirstant pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintus šilumos paskirstymo metodus. Nors šilumos kaina Utenoje visiems šilumos vartotojams yra vienoda, išlaidos daugiabučiuose namuose už vieno kvadratinio metro šildymą kai kurių namų skiriasi net penkis kartus, o įmonėse, įstaigose, šilumą naudojančiose tik patalpoms šildyti, taip pat apie 4–5 kartus.

Sąskaitos už šildymą dydį lemia ne tik šilumos kaina, bet ir šilumos suvartojimas pastate. Tai lemia oro temperatūra, pastato šilumos charakteristikos, nustatyti vartojimo bei taupymo režimai, kiekvieno namo šilumos ūkio priežiūra ir, žinoma, visų vartotojų įprotis taupyti šilumą bei kiti faktoriai.

Vienam kvadratiniam metrui šildyti vidutiniškai suvartota apie 15 kWh šilumos, o vidutinės išlaidos – apie 0,70 Eur už m². Tai sudarytų 35 Eur už 50 m² buto šildymą, o pagal Lietuvos vidutinę kainą būtų 44 Eur.

Naujos statybos ir renovuotose namuose vidutinės išlaidos už 50 m² buto šildymą – apie 18 Eur, ne-renovuotose, tačiau mažai šilumos suvartojančiuose ir šilumą taupančiuose namuose apie

32 Eur, o mažuose daugiabučiuose gyvenamuosiuose namuose arba blogos šiluminės būklės namuose ir šilumos netaupančiuose namuose – nuo 50 iki 75 Eur.

Mažiausiai šilumos suvartojimo, išskyrus naujos statybos ir renovuotus, tokie namai kaip Aušros g. 67, 83, 93, 95, Aukštakalnio g. 116, Sėlių g. 59, 67, Vaižganto g. 52, 56, 66 ir daug kitų namų, kurių išlaidos už 50 m² šildymą sudaro apie 26–29 Eur. Tokių namų kaip J. Basanavičiaus g. 110, Užpalių g. 88, Tauragnų g. 4, Kęstučio g. 9, 1, Kauno g. 27, Hipodromo g. 2, K. Donelaičio g. 12 ir kt. išlaidos už 50 m² šildymą sudaro nuo 58 iki 75 Eur. Taigi išlaidos už būsto šildymą renovuotuose bei šilumą taupančiuose namuose ir prastos šiluminės būklės namuose skiriasi apie 3–4 kartus.

Pagal Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos surinktus duomenis iš Lietuvos šilumos įmonių apie šilumos vidutinio vartojimo efektyvumą už gruodžio ir sausio mėnesius, darytina išvada, kad Utenos daugiabučiams šildyti suvartojama gana daug šilumos. Utenos daugiabučiai pagal šilumos vartojimo efektyvumą yra 16 vietoje iš 27-ių informaciją pateikusių įmonių. Viena iš priežasčių – renovacijos mastai atskiruose miestuose. Ignalinoje renovuota apie 80 procentų, Jonavoje per 40 procentų daugiabučių namų, o Utenoje, deja, renovuota tik apie 11 procentų namų.

Efektyvus šilumos vartojimas priklauso ne tik nuo pastatų šildymo sistemų būklės, bet ir tinkamos jų priežiūros. Būtina laiku

atlikti šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros darbus: periodiškai plauti šilumokaičius, rūpintis šilumos izoliacijos, filtrų, siurblių ir kitų sistemų dalių būkle.

UAB „Utenos šilumos tinklai“, kaip ir kitos šilumos tiekimo įmonės, yra atsakingos už šilumos tiekimą iki pastatų įvadų, o vidaus sistemomis rūpinasi pastatus administruojančios įmonės. Šios įmonės privalo analizuoti, kodėl pastatas suvartoja daug šilumos, ir apie priežastis informuoti pastatų savininkus arba administratorius. Būtent administratoriai ir priežiūrėtojai, kuriems gyventojai kas mėnesį moka atskirą mokestį už šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūrą, yra atsakingi už šilumos taupymą pastato viduje, tolygų visų pastato patalpų šildymą ir karšto vandens tiekimą. Priežiūrėtojų veiklą kontroliuoja Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos.

Taupykite šilumą

Kiekvienas turime rūpintis šilumos taupymu pastatuose, nes kiekvienas norime patirti kuo mažesnes išlaidas. Tai aktualu visiems šilumos vartotojams: ir daugiabučiams, ir individualiems gyvenamiesiems namams, ir privačioms bendrovėms, ir biudžetinėms įstaigoms, ir įmonėms.

Siekti efektyvesnio šilumos ir karšto vandens vartojimo, energijos taupymo ir mažesnių išlaidų energijai turime visuose pastatuose, nepriklausomai nuo jų paskirties.

Pagrindinis būdas, leidžiantis išsiaiškinti šilumos suvartojimo rodiklius ir pastato efektyvumą, – šilumos vartojimo auditas. Juos turėtų atlikti ne tik didelės įmonės, bet ir mažos įmonės bei įstaigos. Audito metu įvertinamas esamas šilumos suvartojimo lygis įmonėje ir pasiūlomos galimybės jį sumažinti. Tokį auditą norinčiai atlikti įmonei reikia kreiptis į atestuotus ekspertus,

kurie atliks kompleksinę analizę. Tuomet, žinant realią padėtį pastatuose, galima pritaikyti efektyviausias priemones, kurios sumažins šilumos vartojimą.

Didžiausią šilumos taupymo naudą galima pasiekti atlikus kompleksinę senų pastatų renovaciją. Jos metu apšiltinus pastatų išorę, sutvarkius šildymo ir karšto vandens bei vėdinimo sistemas ir modernizavus šilumos punktą galima iki 50 procentų sumažinti šilumos suvartojimą pastate.

Siekiant taupiau gyventi jau šiandien, galima imtis priemonių, kurios padeda mažinti šilumos suvartojimą. Be to, šios priemonės yra pigesnės ir greičiau atsiperka. Skaičiuojama, kad, automatizavus šilumos punktus ir subalansavus visas vidaus šildymo ir karšto vandens sistemas, įrengus individualią apskaitą ir reguliavimą, galima sutaupyti iki 30 procentų šilumos. Mūsų žiniomis, 24 daugiabučiuose namuose, 12 individualių gyvenamųjų namų bei 14 kituose visuomeninės paskirties pastatuose yra neautomatizuoti, seni elevatoriniai šilumos punktai. Automatizuoti šilumos punktai automatiškai pagal lauko oro temperatūrą reguliuoja šilumos tiekimą į pastato šilumos sistemą. Tai leidžia neperšildyti pastatų šildymo sezono pradžioje bei pabaigoje ir pagerinti šilumos paskirstymą pastatuose.

Karšto vandens tiekimo sistemos subalansavimas pastatų viduje užtikrina efektyvesnę šilumos vartojimą. Nesubalansuotomis sistemomis vartotojus pasiekiantis karštas vanduo būna skirtingos temperatūros. Arčiau šilumos punkto esantys butai ar patalpos aprūpinami karštesniu vandeniu, o esantys toliau – vėsesniu, todėl ir sunaudoja jo daugiau. Siekiant visiems pastato vartotojams užtikrinti vienodą karšto vandens temperatūrą ir efektyvų vandens vartojimą, būtina subalansuoti karšto vandens cirkuliacines sistemas –

ant stovų įrengti termobalansinius ventilius.

Tiek gyventojai, tiek įmonės ar visuomeninių pastatų savininkai, nusprendę taupyti šilumą, jau šiandien gali įgyvendinti dar paprastesnes taupymo priemones, tik reikia pakeisti savo įpročius.

Didžiausi šalto oro srutai į patalpas patenka pro nesandarius langus ir duris. Tad natūralu, kad pirmiausia reikėtų pakeisti senus langus šiulaikiniais, juos tinkamai užsandarinti. Plyšius tarp stiklo ir lango rėmo bei tarp lango rėmo ir sienos galima užsandarinti silikoninėmis ar kitomis izoliacinėmis medžiagomis. Tuo pačiu principu reikia užsandarinti įstaigų bei namų laiptinių lauko duris.

Siekiant, kad šiluma netrukdomai sklįstų į patalpą, nereikėtų užstatyti radiatorių baldais ar uždengti jų dekoratyvinėmis grotelėmis ar užuolaidomis. Didelę knygų lentyną arba spintą rekomenduojama statyti prie išorinės sienos – taip mažinami šilumos nuostoliai per šį sienos plotą.

Saulėtomis šalčio sezono dienomis patartina atitraukti užuolaidas ar žaliuzes. Taip leisite saulės spinduliams apšviesti ir papildomai pašildyti Jūsų patalpą.

Už radiatorių patartina įrengti šilumą atspindinčius ekranus iš folijos ar specialios izoliacinės medžiagos lakštu, kurie atspindi iki 90 % infraraudonųjų spindulių ir sąlygoja patalpos oro temperatūros padidėjimą 1–2 °C.

Patalpas vėdinti patariama plačiai atidarius langus ir sukūrus trumpalaikį skersvėjų, kuris pakeičia orą patalpoje, bet nespėja jos atvėsinti. Geriau vėdinti intensyviai, bet trumpai, negu pamažu, bet ilgą laiką.

UAB „Utenos šilumos tinklai“ inf.